

احمد عربانی

برنامه‌ریزی دقیق و تعامل میان مدیریت شهری و استانی نیاز دارد. ایجاد یک شبکه منسجم حمل و نقل بین تهران و سایر شهرها، اقدامی پیچیده و دشوار نیست. زمانی که مسیر ریلی آماده است و امکان تردد قطارها وجود دارد، تنها کافی است که مدیریت شهری و استانی در کنار یکدیگر قرار بگیرند و هماهنگی لازم را انجام دهند. این موضوع ارتباط مستقیمی با دولت ندارد، بلکه همکاری و اراده مسئولان محلی می‌تواند آن را به نتیجه برساند.

او افزود: «برای رفع مشکلات حمل و نقل و سایر چالش‌های شهری، یک مسئله مهم وجود دارد؛ اینکه مسئولان و بخش‌های مختلف اجرایی بتوانند از ظرفیت‌های یکدیگر بهره‌برند و در مسیر هماهنگی و تعامل حرکت کنند.»
رئیس‌جمهور با تاکید بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت‌های دانشگاهی گفت: «از دانشگاه‌های پایتخت برای حل مشکلات تهران کمک می‌گیریم، اما این رویکرد باید در سطح ملی نیز گسترش یابد. بسیاری از چالش‌های موجود در شهرستان‌ها نیز با استفاده از دانش و توان علمی متخصصان قابل حل است.»

▼ **بازنگری در تغییر کاربری‌های شهری**

پزشکیان با استناد به راهکارهای عملی برای حل مشکلات آموزش و بهداشت تاکید کرد: «در جلسات کارشناسی، بارها مطرح شده که حل مشکلات آموزش و پرورش و بهداشت در تهران نیازمند همکاری استانداری، شهرداری‌ها و شوراهای شهری است. اگر واقعاً به آینده کودکان کشور اهمیت می‌دهیم، باید زمین‌های مورد نیاز برای ساخت مدارس تأمین شود. شهرداری‌ها می‌توانند در این زمینه نقش کلیدی ایفا کنند. اگر مدرسه‌ای ساخته نمی‌شود، دست کم زمین آن باید اختصاص داده شود. بسیاری از تغییر کاربری‌ها که در شهرها اتفاق افتاده و باید بازنگری شوند تا زمین‌هایی که برای آموزش و بهداشت در نظر گرفته شده بودند، دوباره به کاربری اصلی خود بازگردند. انتظار این است که مدیران کل آموزش و پرورش در هر استان، تیم‌های مطالبه‌گری تشکیل دهند و نیازهای خود را به‌طور شفاف اعلام کنند. شوراها، دولت، استانداری‌ها و مجلس باید در کنار یکدیگر قرار بگیرند و برای حل این مسائل همکاری کنند. کیفیت آموزش نباید تحت تأثیر کمبود فضا و امکانات قرار بگیرد.»

▼ **ناترازی مهم‌ترین چالش فعلی کشور**

رئیس‌جمهور با اشاره به ناترازی‌های موجود در حوزه آب، انرژی و گاز گفت: «حل این مشکلات نیازمند راهکارهای علمی، همراهی و وحدت ملی است. راه‌حل‌های متعددی برای این بحران‌ها وجود دارد، اما زمانی که یک مسیر انتخاب شده، دیگر نباید در اجرای آن تردید داشت. باید دست‌به‌دست هم دهیم و تصمیمی که اتخاذ شده را به سرانجام برسانیم. ناترازی آب، برق و گاز از مهم‌ترین چالش‌های فعلی کشور است. گزارش‌ها نشان می‌دهد که در برخی صنایع، کمبود برق به تعطیلی موقت واحدهای تولیدی منجر شده و اگر مدیریت دقیق‌تری انجام نمی‌شد، در زمستان مجبور می‌شدیم گاز برخی مناطق را قطع کنیم. تعطیلی‌های اخیر که در کشور اعلام شد، عمدتاً به دلیل آلودگی هوا بود، اما در مواردی، فشار کمبود انرژی نیز نقش داشت.» گفتنی است: مسعود پزشکیان با حضور در مراسم اختتامیه سمرشمار عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ که در محل سازمان برنامه و بودجه کشور برگزار شد، فرمان سمرشمار عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ را صادر کرد.

علاوه بر آن رئیس‌جمهور قانون موافقت‌نامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن ابلاغ کرد.

▼ **تهران به شهری غیر قابل سکونت تبدیل می‌شود؟**

او با تاکید بر ظرفیت‌های اقتصادی و انسانی تهران بیان کرد: «این شهر هم منابع مالی کافی دارد، هم نیروی انسانی متخصص و هم فرصت‌های اقتصادی گسترده؛ بنابراین، هیچ دلیلی وجود ندارد که برای حل مشکلات زیرساختی در پایتخت، با موانع بزرگ مواجه باشیم. از طرفی، دانشگاه‌های تهران می‌توانند نقش کلیدی در رفع ناترازی‌های شهری ایفا کنند.» پزشکیان با اشاره به کاهش بارندگی در تهران و پیامدهای آن بر توسعه شهری تاکید کرد: «امسال و سال آینده با کاهش میزان بارش‌ها مواجه خواهیم بود و اگر این مسئله مدیریت نشود، تهران به شهری غیر قابل سکونت تبدیل خواهد شد. توسعه‌ی رویه در شرایطی که منابع محدود است، امکان‌پذیر نیست و بدون برنامه‌ریزی صحیح، مشکلات جدی‌تری در آینده ایجاد خواهد شد. تهران کمتر از یک درصد مساحت کشور را دارد، اما بیش از ۲۰ درصد جمعیت ایران در این شهر ساکن هستند. این یعنی اگر منابع و مصارف به درستی تنظیم نشود، مشکلات بزرگی در مدیریت شهری پدید خواهد آمد. جابه‌جایی تهران یکی از راه‌حل‌ها است، اما مسئله اصلی نیست، بلکه موضوع اصلی مدیریت صحیح منابع است. عدم تناسب بین داشته‌ها و مصرف، به تعبیر دینی، نوعی از عذاب است. خداوند نعمت‌هایی را در اختیار ما قرار داده، اما ما آن گونه که باید، از آن بهره‌برداری نکرده‌ایم و حتی در بسیاری از مواقع، بیش از حد مجاز از منابع استفاده کرده‌ایم.»

▼ **فرونشست ۳۶ سانتی‌متری در قرچک**

رئیس‌جمهور با استناد به گزارش‌های کارشناسان درباره فرونشست زمین در مناطق اطراف تهران گفت: «در برخی کشورها اگر تنها ۳ سانتی‌متر فرونشست در یک منطقه رخ دهد، بلافاصله جلسه اضطراری تشکیل می‌دهند. اما در قرچک، فرونشست زمین به ۳۶ سانتی‌متر رسیده و این یک رنگ خطر جدی است. زمانی که زمین فرونشست پیدا کند، این فرایند برگشت‌پذیر نیست. این یعنی مخازن آبی که زیر پای ما وجود داشت، از بین رفته و دیگر قابل احیا نخواهد بود.» رئیس‌جمهور به موضوع مهم کنترل مهاجرت به تهران نیز اشاره کرده و افزود: «تهران دیگر ظرفیت پذیرش مهاجرتهای گسترده را ندارد. روند کنونی باعث شده که ساخت‌وسازهای بی‌رویه انجام شود و پس از آن، ما مجبور شویم که حکم تخریب صادر کنیم. در حالی که پیش از آنکه این ساخت‌وسازها انجام شود، می‌توانیم از آن جلوگیری کنیم. امروز که پتانسیل‌های لازم برای مدیریت

ابطال انتخابات کانون وکلای کردستان؛ هشدار ملی

ابراهیم ایوبی
وکیل دادگستری

ندارد و رأساً توسط رئیس قوه قضائیه (سید ابراهیم رئیسی) گذرانده شد. وقایع چهار ماه گذشته نشان داد قانون‌گزاران دهه سی خورشیدی، چه دوراندیشی ای داشته‌اند که ابتکار پیشنهاد آیین‌نامه را به اختیار دستگاه قضا نگذاشته‌اند. معنای استقلال نهاد وکالت هم چیزی جز این نیست. هیئت نظارت بر انتخابات نهادهای است که در آیین‌نامه سال ۱۴۰۰ برای نظارت بر انتخابات هیئت‌مدیره پیش‌بینی شده است. گرچه نامش هیئت نظارت است، ولی در عمل تشکیلات «مجری» انتخابات است که نقش داور در مقام رسیدگی به اعتراضات را نیز داراست. اعضای هیئت از ۵ عضو اصلی و ۲ عضو جانشین (علی‌البدل) تشکیل می‌گردد که توسط هیئت‌مدیره وقت انتخاب می‌شوند. اعضای این هیئت همسوا با بخشی از رقبای انتخاباتی هستند که خلاف قواعد «مدیریت تعارض منافع» است. به همین دلیل در بسیاری از کشورها نهاد ناظر خارج از جریان‌های رقیب است. در ایران نظارت بر انتخابات با شورای نگهبان است.

بخشی از احزاب سیاسی و تشکل‌های حرفه‌ای اعتقادی به انتخابات ندارند و تنها به چشم نردبانی نگاه می‌کنند که پس از بالا رفتن از دیوار، بر زمین می‌اندازند تا فرد دیگری بالا نرود! نمونه انتخابات سیاسی تلاش اعضا شورای شهر برای تعویق انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا بود که سرانجام موفق شدند با همراهی جریان سیاسی همسود مجلس، انتخابات خرداد ۱۴۰۴ را تا فروردین ۱۴۰۵ به تعویق بیندازند.

اصل ۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بیان می‌دارد که «امور کشور باید به اتکاء آراء عمومی اداره شود»، علاوه بر این اصل ۵۶ انسان را بر سرنوشت خود حاکم می‌داند. ابطال انتخابات کانون کردستان توسط نهاد ناظر که به وسیله رقبای انتخاب می‌شود، ابطال انتخابات کانون مرکز توسط دادگاه عالی انتظامی قضا که به بهانه چند تخلف انتخاباتی، انتخاب ۱ خرداد ۱۴۰۴ به عنوان زمان برگزاری، یعنی شش ماه پس از انتخابات ابطال شده (۱۹ مهر ۱۴۰۳) توسط هیئت نظارت کانون مرکز؛ همه بازی کردن و سوءاستفاده از قانون بوده که علاوه بر نقض اصل ۴۰ قانون اساسی (منع سوءاستفاده از حق)، خلاف «سیاست‌های کلی انتخابات» (مثل «صیانت از آراء مردم به عنوان حق الناس») است. طرح «مدیریت تعارض منافع در مؤسسات عمومی» ۲۹ مهر ماه در مجلس اعلام وصول شد و تا قانون شدن فاصله زیادی دارد. اگر ماجراهای انتخابات کانون‌های وکلا (که انتظار می‌رود در دفاع از حق خود تواناتر از بقیه مردم باشند) را در سال ۱۴۰۳ نادیده بگیریم؛ نهاد تحیف «انتخابات»، ضعیف‌تر نیز خواهد شد.

مسائل صنفی برای اهالی همان حرفه اهمیت دارد و مطرح کردن اخبار آن در یک رسانه عمومی شاید برای عامه مردم خیلی جذاب نباشد؛ اما رخدادهای چند ماه گذشته جامعه وکالت، برای سرنوشت همه ایرانیان اهمیت دارد. ماجرا از این قرار است که در تاریخ ۲ اسفند، نهمین دوره انتخابات هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری کردستان برگزار می‌شود. هیئت نظارت بر انتخابات در تاریخ ۱۶ اسفند به بهانه تخلف چند نامزد از مقررات مربوط به تبلیغات، کل انتخابات را باطل اعلام می‌کند. پیش از این نیز شعبه اول دادگاه عالی انتظامی قضا برای نخستین بار از سال ۱۳۳۱ که کانون وکلا از تشکیلات قضایی کشور مستقل شد، در حکمی بی‌سابقه در ۱۶ آبان، انتخابات کانون وکلای دادگستری مرکز را ابطال نمود و موجب سردرگمی جامعه وکالت گردید. به نظر می‌رسد این حکم زمینه‌ساز جسارت هیئت نظارت بر انتخابات کانون کردستان بر تصمیم خود باشد. ماجرای کانون کردستان از این جهت مهمتر است که هیئت نظارت، متشکل از وکلای دادگستری عضو بوده و دستگاه قضا نقشی نداشت.

پیش از انقلاب اسلامی چند قانون و مقرر شامل «قانون وکالت» مصوب ۱۳۱۵، «نظامنامه قانون وکالت» مصوب ۱۳۱۶، «لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری» مصوب ۱۳۳۱ و «آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری» مصوب ۱۳۳۴ امور داخلی کانون وکلا را تنظیم می‌کرد. بعد از سال ۱۳۵۷ نگاه به وکلای دادگستری تا حدودی تغییر کرد و با گذراندن «قانون نحوه اصلاح کانون‌های وکلا» دادگستری جمهوری اسلامی ایران» در سال ۱۳۷۰ و «قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت» در سال ۱۳۷۶، بعد از چند دهه پای مقامات قضایی به امور داخلی وکلا باز شد اما همچنان مهمترین مانع «لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری» بود که در دولت دکتر محمد مصدق به تصویب رسید. در ماده ۲۲ این قانون پیش‌بینی شده که آیین‌نامه‌های مربوطه با پیشنهاد کانون وکلا به تصویب وزیر دادگستری می‌رسد. با وجود این صراحت، در ۲ تیرماه ۱۴۰۰ مننی با نام غیردقیق «آیین‌نامه اجرایی لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری» به تصویب می‌رسد که به باور بخشی از جامعه وکالت، این آیین‌نامه پیشنهاد کانون‌های وکلا را به همراه

را کلید زد و تحریم‌ها را تشدید کرد، کشور درگیر وضعیت اقتصادی نابسامانی شد که ملموس‌ترین بخش آن به افزایش روزانه قیمت ارز برمی‌گشت. سیف نیز مانند تمام مدیران دولتی در دوران مسئولیت خود اشتباهات و خدماتی داشت اما به شدت زیر ضربه مخالفان دولت بود.

خبرگزاری ایرنا، در گزارشی که ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۲ نوشت: «روز شنبه (۱۶ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲) شعبه اول دادگاه انقلاب تهران ویژه رسیدگی به جرایم اخلاگران در نظام اقتصادی، پس از شنیدن اظهارات نماینده دادستان، متهمان و وکلای آن‌ها و بررسی محتویات و مستندات پرونده، رفتار ارتكابی، ولی‌الله سیف، احمد عراقچی و سالار آخانی دایر بر مداخله ارزی در بازار غیررسمی ارز را منطبق بر بزه قاچاق ارز تشخیص داد و رأی به محکومیت نامبردگان داد. مطابق این حکم ولی‌الله سیف و احمد عراقچی به‌عنوان مدیران پیشین بانک مرکزی به پرداخت یک هزار و ۶۳۰ میلیارد تومان جریمه محکوم شده‌اند.

«ولی‌الله سیف» در دولت‌های یازدهم و دوازدهم و در فاصله سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ رئیس کل بانک مرکزی بود. در دوران تصدی وی اتفاقات مهمی در بانک مرکزی رخ داد و یکی از اقدامات مهم و قابل بحث در دوره ریاست سیف در بانک مرکزی، موضوع ساماندهی موسسات مالی و اعتباری غیرمجاز، پیش‌فروش سکه در بازار و دلار ۴۲۰۰ تومانی بود که هر کدام بحران جدی برای اقتصاد کشور به دنبال داشت.»

سال ۱۳۹۶ حکم انقضال از خدمت سیف توسط دیوان محاسبات صادر شد. این حکم با اعتراض سیف مواجه شد و به دادگاه تجدیدنظر رفت و در نهایت سال ۱۳۹۷ مورد تأیید قرار گرفت. عادل کز، رئیس وقت دیوان محاسبات در مهر همین سال در گفت‌وگویی ویژه خبری با اشاره به اینکه هیئت مستشاری و دادستان دیوان محاسبات کشور در بهمن سال ۱۳۹۶ تخلفات بانک مرکزی را محرز دید و بر انفصال رئیس کل بانک مرکزی و معاون وی رأی داد، گفت: در سال ۱۳۹۶، ۲۲ میلیارد دلار از مداخله‌ای به بازار تزریق شد.» حکم انقضال از خدمت شباهت و ارتباطی با اتهاماتی مانند خیانت که رسانه‌های اصولگرا در دوران مدیریت سیف می‌زدند ندارد.

▼ **جنجال بر سر بازار فردایی**

اتهامات سیف و عراقچی به این موضوع برمی‌گشت که با سوءمدیریت و ورود به بازار معروف به فردایی، مرتکب جرم شدند. در نهایت احمد عراقچی در مصاحبه‌ای که سال ۱۴۰۰ با خبرگزاری فارس داشت، توضیحات مفصلی درباره این مداخلات ارزی مطرح کرد. عراقچی گفت: «یکی از ایده‌هایی که در سامانه‌نیمادنبال می‌کردیم این بود که بتوانیم یک بازار متشکل ارزی به مفهوم کامل آن داشته باشیم. در واقع بورس ارز راه بیاندازیم. خیلی هم روی آن کار کردیم اما به ثمر نشتن این اقدامات نیازمند طی کردن فرآیندهای طولانی